

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Casus lix

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

De quæstionibus impertinentibus

cerdos hoc acceptat licite: etiã alias nõ
esset p eo celebratur: cũ nõ teneat. Si at
veller dicere, nolo celebrare, p tãto: veris
mibi rãtũ: tam incidit pactio, nec ille vi/
des dare elcõsynatr, nec iste amore z gr̃is
celebrare. Et sile est de p ductõe ad anuz
grũ ad accõ spũales rõe pncipiũ: z si nõ
tũ ad alios. Et pstrmãt hoc: qz p r. pi/
sa, magnõ theologo? z legista et canonista.
rif. simonia, j. s. xxv. cũ recitasset dictum
Ray. dicẽtis. Licet sacerdoti locare opera
sua z aliqd exigere, p pcessiõe ad quã non
tenet: subiũgit qz in oibz istis oz ipẽ gr̃is
officiare: lz aliqd recipiat p supribz. Ad
ego sic intelligo, qz si ad talia nõ tenet p
licite aliqd recipere (sine quo talia nõ facerz
dũmodo cesset pactũ, non aut q ad ea ce/
net: et cũ hoc est diuies. Dico secũdõ ad
principale argumentũ qz esto qz nõ sit in
hac materia standũ theologo: tñ stãdũ e
canonistis p sententibz theologo, pncipue si
sint plures z soleniores. Contra abbates
aut sunt Innoc. z Host. in c. iij. ne pla. vi.
cũ qz videt esse Jo. an. qui eos adducit
in ca. significatũ: nihil eis addens. Dic
em Innoc. qz sacerdos suis parochianis
nõ p̃t vendere spũale: etiã si indigeret: sed
nõ suis p̃t locare corpalia opa: nõ autz
spũalia. Et caueat inqt ne isti p̃tus q ad
intentionẽ et p̃ba misceant. Et p opa cor
palia intelligit ea q a spũali dono ñ sũt
vt scribere et docere grãmaticã vl h mõi.
Dicitur aut abbatũ sunt hec. Nam p r
mo bñficia inqt dant p officia. So. Tñ
nõ dant ex pacto nisi simoniae. Secun/
do qz inqt mãssonarij p fuitio spũali re
cipiunt tpale. So. Si istõ recipiunt ex pa/
cto: est simonia: vt dictũ est. Tertio. nam
vicario ep̃i pstituit certa portio: z non p
fuitijs tpalibz: vt patet inqt in c. cũ ex eo.
de elec. li. vi. z in c. puenit. de appel. Si l.
Pro fuitijs spũalibz ex pte suis p̃t habe
re salariũ ex pacto z vedẽdo opa sua. sed
p spũalibz ex pte pncipiũ p̃t illud habere
ex taratõne superioris sine pacto. Quarto.
Nã p̃t recipere recõpẽsatiõez dãnoz q sus
tinet. So. Esto qz sacerdos q lucrãt i scri
bẽdo: z de hoc viuut: possit in pactũ dedu
cere hoc damnũ: ex hoc nõ habet qz poss/
sit locare opa sua p actibz dependentibz a

supnaturali dono. Dico vltimo ad argu
mentũ qz esto qz vez dicat abbas: h etiaz
fm cũ nõ est licitũ: nisi sacerdoti q nõ p̃t
aliũde habere vñ honeste viuat. Vñ nõ
licebit clericis qz interdũ paupras esset
aie sanitas z delitie ministrãt luxuriez va
nitatũ somera. Et his p r qz dicentes hz
scim Tho. licere pacisci p annũersario vi
cẽdõ: aut illũ nõ viderũt aut nõ intellexe
runt. Et cũ eo sentit Rich. in. liq. z com
munit omnes theologi.

Casus lix

Uerif. lix. vtruz

illa spina quã Vincẽtini tan
qz christi sanguine cruentarã
venerant: ampliori reueren/
tia qz brã p go psequenda sit: Rñdeo. Omis
sa tacita qz stioe. an. s. qppia sanguis chri
reperi po sit i terra. z supposita p̃tate hu
ius spine: de q nullus sane, mẽtis p̃t am
digere: cũ id sc̃pture publice autẽficare re/
stent. dico fm sc̃m doctore. q. ij. q. cii. et
q. xvij. z. iij. di. ix. qz triplex est honor seu
adoratõ. Dulie. s. hypdulia: ac latric. Du
lia e p̃t qz honore p̃tuti debitũ supioribz
creaturis repẽdimõ. Dulia qz p̃tute
sonat. Sumis aut dupl. cõs. s. p oi hono
re exhibitõ supior: siue deõ siue angelus
siue hõ sit. z p̃tute p honore vt diximõ et
hibito supioribz creaturis. sic p̃o multas
habz species. Alit ei p̃rem z alit regẽ ho
noramõ. Vñ sumis tertio. p honore quez
seruõ exhibet dño suo: vel pater filio: et
h mõi. Dulia qz em ronalẽ creaturã ve/
neramur: nisi damnata sit. i. in malo ob/
stãta. Quelibet em ronalis natura aut
bz aut h̃re p̃t dei grãz z p̃tute. Quilibet
qz angelũ z hoiez nõ dãnatõ dulia ve
neramur possibit: maxime p̃o p̃sules ac
dños: qz p̃tuti p̃suãde z adgenerãde p̃fili
cunt: nisi sint in actu pcti manifeste. sic
em aliqd h̃nt honore p̃riũ. Diuites p̃o p
pter diuitias honorare eõ honore cuiõ di
uitie sunt cause. i. qz ad extiorẽ p̃uctũ pec
catũ nõ e. Et ei altiores i repu. z ipẽ diu
tie stãdiũ mẽra p̃tutz. Reliquas p̃o sc̃õz
ac vestes sũt veneramur tãqz sc̃õz aliqd

z sp viuētis aīe corporeū instrumētū Hy
 pdulū pō supdulia vī excellēs dulia est.
 Est em̄ vt idē dicit virt^o q̄ creaturas deo
 spūali mō pūctas honoram^o. rakes enīz
 supmū q̄m̄ in entibz tenēt vt sic. Vñ sup
 ma dulce specie: q̄ hyp vel sup dulia dicit
 veneramur. Ad hoz pō intellectū sciē
 dū ē q̄ ille mod^o q̄ deo p virtutē creatura
 iūgit oibz honorādis cōis est. Pref hūc
 aut spēalem habēt qdā vt brā pgo q̄ hō
 lū virtute s; etiā mānitare deo pūctā ē
 z deo hāc sicut dulia fm̄ se: ita hypdulia
 vt mater est chūsti veneramur. Spay eti
 am chūi hūanitatē z patibulū crucis isto
 honore adoram^o. Latria pō est virt^o qua
 deū honore pgruo psequimur: tanq̄. s. oim
 honoz pnatē. p Sic aut honoram^o pmo
 qdē scēaz trinitatē. Deinde pō hūanitatez
 pbi incarnati rōe vnite deitatis (q̄uis s; z
 se adozet hypdulia) deinde hostiā: cōditi
 onalit tamē: si sit rite psecrata: quā tamē
 p ditiōem nō opz s; in omni tali adozati
 one actuali: s; habituali vel meli^o p tualitē
 mēre retinere. Deinde patibulū crucis z ce
 teras imagines dei inq̄stū imagies sunt.
 id ē gētia rei imaginare z nō gētia sui. Hoc
 enī generaliter verē est: nō solū fm̄ fidem
 sed etiā fm̄ Arist. in li. de memo. z remis.
 q̄ lz diuersus sit mot^o animi q̄ q̄s fert in
 imaginē: vt est quedā res in se (puta aurū
 vel lapis) z quo quis fert in representatum
 p illā: tñ qñ animus fert in imaginem vt
 imago est: eodē motu fert i vtrūq; z hoz
 nor imaginis vt Remig^o restat. imagi
 nato ascribit. Lz pō adozem^o latria ima
 ginē dei irrōnalem: puta lignū: imaginē
 tñ rattōnālē. i. hoīem nō hō adozem^o. pro
 pterea q̄ fm̄ se adorabil^o est hō: z pūr il
 lū immineret: ne adozēs hoīez i creatura
 sistat. p Adozatōe pō crucis sic dicit san.
 Tho. iij. q. xxy. Honor nō debet creatu
 re nisi rōnālī. Vñ: s; hō debet honoz ra
 tōe intellectual. inq̄stū. s. eam repñtat. vel
 ei quocūq; mō p iungit. Prio mō regis i
 imaginē venerat^o p uenerit hoīes. scdo pō
 ei^o vestimētū. vtrūq; aut venerat eadem
 veneratiōe q̄ z regē. Si ḡ loq̄mur de ipa
 cruce: inq̄ chūst^o affir^o ē: vtroq; mō est a
 nob venerāda. sanq̄stū imago est chūi ex

tensi. et inq̄stū mēbra ei^o tetigit z sāguie
 pfusa est. Vtroq; aut modo adozat latria.
 qz eadē adozatōe cū chūo eā veneramur.
 Vñ z cruce q̄st crucifixū alloq̄mur z de
 pcamur. Quantū aut ad ratōem p taci^o
 adozam^o nō solum cruce: sed z oia q̄ sunt
 chūi. iuxta Damas. iij. li. dicentē. Precio
 sum lignū z sanctificatū p taci^o sacri cor
 poris z sanguinis decet adorandū: clā
 uos indumenta: lancea z sacra ei^o raber
 nacula. Quia tamen ista non sunt imago
 chūsti: sicut crux. iō imaginē crucis i omī
 maīa veneramur: nō autē clauozum vel
 hōi: Nec ille. Et idē videt scēssisse san.
 Tho. iij. q. c. iij. Quia pō in hac q̄stōe dicit
 ita s; eiusdē in locis allegat^o. excepto eo
 qd dicit de retentōe habituali p ditiōis
 in hōīa. S; circa pba ei^o occurrit vt
 na dubitādo. Nā videt opposita scēssisse.
 In. iij. enī sen. vt q̄ crux chūi que illū teti
 git vt imago chūsti adozat latria: s; vt q̄
 dam res adozat hypdulia tanq̄ aliquid
 chūsti: nō aut latria. eo q̄ nō sit ps chūi.
 nec psequit^o adoranda eadē adozatōe qua
 chūstus. Et his autē videt p surgere reb
 pugntia duplex. Prima qdē qz in. iij. par.
 dicit q̄ creatura visibili s; irrōnālī null^o
 debet honoz nisi ratōe rationalis nature.
 In tertio vero dicit q̄ ipa crux pōt adoz
 rari vt res qdam. Secūda: qz in tertiā p
 te dicit q̄ crux rōe p taci^o adozat latria
 In tertio pō dicit q̄ nō adozat latria nisi
 si vt imago. Ad istā ḡ dubitatōem soluit
 Tho. cap. q̄ scēssis doctor cū baccalarius
 esset: multa scripserit i scēssis fin famo
 sas opinionones alioz: que postmodū mā
 gister effectus coīerit in summa. Neq;
 pō hoc derogat tanto doctori: qz ēt Au
 gust. multa sua dicta retractauit. adeo vt
 libz retractationū effecent. Rndet enīz
 mag^o Petr^o bergomensis in suis etymo
 logijs: addēs ad p ditiā rñsionē q̄ crux q̄
 chūm tetigit duplr adozari potest. Prio
 s; vt intelligat chūo pūctā. Et scdo vt i
 telligat diuisa. Et primo qdē mō adoz
 rat latria. vt dicit. iij. sentētiāz. Et sic ad
 p mā repugntiā dico q̄ cū dicit crucez
 posse adozari vt res quedam intel ig t. iō
 mo expōsse dicit q̄ adozari pōt vt res chūi.
 z psequit^o adozat ratōe rationalis natu

De questiōibus impertinētibus.

re. i. chri: q̄uis aliter vt intelligit ei p̄sūcta
z aliter vt ab eo irelligit diuisa. Ad sc̄dm
dicere q̄ s. Tho. nō sic dicit in. iij. sic alle/
gatur: s̄ dicit q̄ crux adorata latia vt ima/
go chri: z vt res q̄daz adorata hyp̄dulia: n̄
aut negat q̄n adorata latia rōne p̄tractus.
Dens s̄ sc̄ti Tho. est q̄ tribus modis crux
adorata. i. vt imago: z vt res chri eidē con/
iuncta: z vt res eiusdē ab eo diuisa. Et ter/
tio modo adorata hyp̄dulia (nō obstare q̄
sit chri ille honor: z nō cruc) q̄ lz chris i se/
ip̄o adorari possit latia: q̄n tamē adorata i
aliq̄ suo sibi nō coniuēto: adorata in alio: z
adorata hyp̄dulia. Est aut̄ z alia difficul/
tas in verbis sc̄ti Tho. Nam si p̄tractus ad
mēbra chri est ratio sufficiēs adorandi la/
tria: videt sequi q̄ brā virgo adoranda sit
latia: q̄d p̄tra doctrina sc̄torū est. S̄t q̄
asellus q̄ vltus est dñs: adoradus est la/
tria: z eius reliquie si haberent. Sol. Di/
co ad primū iuxta p̄missa q̄ p̄ter hoc non
est beata virgo adoranda latia p̄ter rōem
sup̄ allegata: q̄. i. est q̄d in se adorabile: vñ
videt ille honor latie ad creaturā: non
ad deū terminari. Dico tñ q̄ lz nō sit talis
adoranda: est tñ taliter adorabilis. i. digna
adorari. i. latia: z hoc inq̄ntum est imago
dei: z forte etiā inq̄ntus p̄ intellectū acci/
pitur vt aliq̄d chri eidē iunctū p̄ tractū.
Aliud em̄ est esse adorabile aliq̄d: aliq̄d q̄z
esse adorandū. Sicut etiā aliq̄d est furē esse
dignū suspendio: z furē esse a me suspendē/
dum. Ad eud dico q̄ si ip̄e asellus acci/
peret p̄ intellectū vt aliq̄d actualit̄ iun/
ctum: h̄s: adoraret latia: q̄ eadē adora/
tione q̄ z chris adoraret. Ut aliq̄d aut̄ se/
paratū adoraret hyp̄dulia. Nec debz hoc
miz videri: q̄ nobilit̄ est asellus ligno cru/
cis z lapide sepulcri z terra calcata a dño
quā in locis q̄ plurimis veneramur. sicut
z in quodā cenobio gallie quedaz portio
calciamētorū eius adorata. Ad questiōne
autē agitatā deuēmens dico: q̄ si loq̄mur
de honore exhibitō alicui rei grā sui er nō
alteri p̄dictus aculeus z spina nec magis
nec tantū nec aliq̄ mō est venerabilis: q̄a
rei rōnali nullus debet honor grā sui. Si
ip̄o de eo honore loq̄mur quē alicui natu/
re exhibem⁹ grā alteri: tunc iuxta p̄dictū
etā dico duo. Primū: q̄ spina magis ē ve/
neranda. Secundū: q̄ brā virgo est magis
venerabilis id ē digna venerari. Primū
patz: q̄ spina adoranda est summo honore. i.
latia: virgo autē honore nō summo. i. hyp̄/
perdulia. Patz etiā sc̄dm: quia ip̄o est di/
gna venerari summo honore: z q̄ hoc fm se
ē digna hyp̄dulia. Et adorabilis ē summo
honore rōe rep̄ntatōis z p̄tractus: spina ip̄o
rōne p̄tractus immodo. Per hec autē que
sc̄ptim⁹ bene intellecta solui possunt oia
argumēta que in ista materia fieri p̄sueve/
runt. Arguit em̄ p̄mo Henric⁹ sic. Nulla
inq̄t imago potest esse imago dei: quia s̄z
Damas. infigurabilis est deus: ergo null/
la imago adoranda est latia. Sol. De⁹ vt
est humanat⁹ h̄z imaginē mā de⁹ vere est
crucifixus: z imaginē habet diuinū suppo/
sitū cruci affixus. Secdo arguit Duran/
sic. Anima intelligēs nūq̄ dicit imaginē:
vt imago est idē esse cū imaginato: sed ip̄
illa duo dicit distincta: cū sint ad inuicē re/
latia. Nunq̄ q̄d vni eorū attribuit p̄ue/
nit reliq̄. Sol. Lz ania cū fert in imaginē
vt sic: nō dicit imaginē esse imaginatū: n̄
tñ est necesse q̄ tūc neget vñū ab alio vel
faciat duos p̄ceptus de illis: sed vno p̄cep/
tū p̄cipit vtrūq̄: vñū in ordine ad aliud
Negat s̄ anis ad hūc sensū: q̄ oia illa duo
dicit idē. i. vno p̄ceptu fert i vtrūq̄ z vñū
motu acti eēnt idē. Ad p̄bationē aut̄ dico
q̄ aia ea q̄ realit̄ distinguūv̄ tñ p̄ceptu p̄/
p̄cipe et iudicare q̄n vñū eorū ad aliud refer/
tur: cū vñū relatiuū claudat in intellectu
alteri. Et lz imago vt sic z imaginatū vt
sic aliq̄n p̄ceptibz distinguant̄. tñ p̄bi q̄d
est vni⁹ attribuit̄ alteri: vt p̄z de veri. q.
iij. ar. viij. Arguit tertio Holkoth sup̄
libz sapie sue. Latia em̄ est honor q̄ soli
deo exhibet. Innulli creature cōuenit: ois
aut̄ imago est creatura: Inllō mō imago
adorata latia. So. Sicut latia soli deo cō/
uenit p̄ se sine grā sui: ita z creatura p̄ acci/
dens sine grā alterius. i. dei rep̄ntati p̄ue/
nit: q̄ in seclā est gloriosus.

Casus lx.

Veritar. lx. vtrū

aliq̄d valeat si sacerdos dicat
i absolutōe: q̄qd bōi fecerz
sit tibi i fmissiōz peccaminū